

Ιερά Μονή Αγίου Δημητρίου Κυψέλης Φαναρίου Πρέβεζας.

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός](#)

Η εκκλησία του Αγίου Δημητρίου στη Κυψέλη Φαναρίου Πρέβεζας, από τα σημαντικότερα μνημεία της υστεροβυζαντινής περιόδου. Στην εγκάρσια καμάρα του κυρίως ναού σχηματίζεται με πλίνθους η επιγραφή του ονόματος Μιχαήλ (φαίνεται στη φωτογραφία) που πιθανότατα αναφέρεται στον κτήτορα του μνημείου Μιχαήλ Β' Κομνηνό - Δούκα, ηγεμόνα του Δεσποτάτου της Ηπείρου. Μία άλλη άποψη προτείνει ως κτήτορα του ναού τον Μιχαήλ Ζωριανό, αξιωματούχο του Μιχαήλ Β'.

Στην δεξιά όχθη του Κωκυτού ποταμού, 2.5 χλμ ΒΑ του χωριού Τουρκοπάλκου (σημ. Κυψέλη), βρίσκεται το μοναδικό Βυζαντινό μοναστήρι της περιοχής Φαναρίου του Νομού Πρέβεζας, αφιερωμένο στον Άγιο Δημήτριο.

Από το μοναστήρι σώζονται το Καθολικό, η Τράπεζα, τα ερείπια των κελιών και των βοηθητικών χώρων που πιθανότατα χρονολογούνται τον 17ο ή 18ο αιώνα, και ο Περιβολότοιχος.

Η Μονή σύμφωνα με την τεχνοτροπία της κατασκευής της παραπέμπει σε κτίσμα

του Δεσποτάτου της Ηπείρου , κατά τα τέλη του 13ου αι . , ενώ η εν μέρει αλλοιωμένη επιγραφή που φέρει , αναγράφει το όνομα του Μιχαήλ Β' Δούκα , ως κτήτωρ ή του αξιωματούχου αυτού Μιχαήλ Ζώριανου .

Το Καθολικό αποτελείται από τον κυρίως ναό και από περίστωο που τον περιβάλλει κατά τις τρεις πλευρές και απολήγει σε παρεκκλήσια , τα οποία πλασιώνουν το Ιερό Βήμα . Τα δύο παρεκκλήσια ενσωματώνονται στην Βόρεια και την Νότια πλευρά του Καθολικού , με κοινό πρόναο όπου επικοινωνούν μεταξύ τους με πόρτα και Ιερά Βήματα ενώ πάνω από αυτά υπάρχουν οκτάπλευροι τρούλλοι . Στο μέσο της δυτικής πλευράς του περιστώου υψώνεται χαμηλός πύργος .

Ο κυρίως ναός ανήκει στην σχετικά σπάνια κατηγορία των τρικλίτων σταυρεπιστέγων , τα κλίτη χωρίζονται στο μεν Ιερό βήμα με τοίχους , στο δε δυτικό τμήμα του ναού με ζεύγος διαφόρου ρυθμού κίωνων και παραστάδες που εξέχουν από τον δυτικό τοίχο υποβαστάζοντας την εγκάρσια καμάρα του Κυρίως Ναού ενώ το χαμηλό χτιστό τέμπλο φέρει Αγιογραφίες του 17ου αι . Στο Ιερό Βήμα με προσκομιδή και οστεοφυλάκειο στη θέση του Διακονικού ξεχωρίζουν η Πλατυτέρα , ο Παντοκράτωρ και οι Ιεράρχες . Στα παρεκκλήσια δεν υπάρχουν Αγιογραφίες .

Η μεγάλη ποικιλία της μορφής των στεγών εξωτερικά εντυπωσιάζει παράλληλα με τον κεραμοπλαστικό διάκοσμο , τα γνωστά πήλινα διακοσμητικά μοτίβα , χαρακτηριστικά των κτισμάτων του Δεσποτάτου , οδοντωτές ταινίες και γείσα , ζώνες μαϊάνδρων , δισέψιλον , κλειδόσχημα , επάλληλες ορθές γωνίες , ήλιοι , σε συνδιασμό με την πλινθοπερίκλειστη κατασκευή της τοιχοδομίας προσθέτουν χρώμα και κίνηση σε όλο το οικοδόμημα , προσδίδοντας στο μνημείο την αίσθηση της κινητικότητας .

Νότια του Καθολικού της Μονής σε απόσταση 8,5 μ . , υπάρχει η Τράπεζα του Μοναστηριού διαμορφωμένη από παλιά σε εκκλησία αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο - πρόκειται για μονόκλιτη Βασιλική με πρόναο , κυρίως Ναό και Ιερό Βήμα . Στον ανατολικό τοίχο της Τράπεζας διατηρούνται τοιχογραφίες του 19ου αι . , όπου η Πλατυτέρα εντυπωσιάζει με την ζωντάνια της μορφής της.

Μια μικρή καμπάνα κρέμεται από ένα ελαιόδεντρο Δυτικά του Καθολικού και επισημαίνει ότι κάποτε ήταν ενεργό Μοναστήρι .

Πηγή: vizantinaistorika.blogspot.gr